

רקע ואירועים עיקריים בתהליך העלאת הפלשמורה 1992-1995

באמצע שנת 1991 התקיים דיון ראשון בנושא הפלשמורה בלשכת ראש הממשלה יצחק שמיר. בעקבות הדיון מונתה ועדה לעניין פלשמורה בראשות אליקים רובינשטיין כדי להמליץ על הגישה הראויה לטיפול בנושא. דו"ח הוועדה הוגש באוגוסט 1991.

בספטמבר 1992 החליטה הממשלה בראשות יצחק רבין לכונן שוב ועדת שרים מיוחדת לבדיקה ולהמשך הטיפול בנושא הפלשמורה בראשות השר הקליטה יאיר צבן, שר הדתות עוזי ברעם, שר הפנים אריה דרעי, שר המשפטים דוד ליבאי (יוסי ביילין ייצג את שר החוץ, ויו"ר הסוכנות שמחה דיניץ הוזמן להשתתף בוועדה) על דעת הממשלה, הזמין יו"ר הוועדה עשרה יועצים כדי שילוו את עבודת הוועדה: פרופ. שלמה אבינרי, פרופ. נחמיה לב-ציון, הרב ד"ר אהרן ליכטנשטיין, פרופ. חווה לזרוס-יפה, הרב שבתאי סבתו, הרב רצון ערוסי, פרופ. אולגה קפליוק, פרופ. יוסף קפלן, פרופ. אביעזר רביצקי, ופרופ. אריאל רוזן-צבי.

הוועדה קיימה 11 ישיבות, שמעה עדויות רבות של נציגים מקרב עולי אתיופיה ופעילי עליה. בסיום הישיבות השמיעו היועצים את חוות דעתם ואף הגישו את עיקריה בכתב. אריאל שהיה פעיל בוועדה, הקדיש בכל אותה תקופה זמן רב ללימוד נושא יהודי אתיופיה, ביתא-ישראל והפלשמורה. כדרכו הוא אף שמר סיכומים בנושא זה.

תכניתו של שר הקליטה יאיר צבן, שעיקריה התקבלו, הייתה להעלות לישראל את בני הפלשמורה השוהים באדיס-אבבה מנימוקים הומניטריים של איחוד משפחות. ההחלטה הוגדרה מבצע מיוחד שלא על-פי חוק השבות אלא על-פי חוק הכניסה לישראל. ואכן בשנת 1993 החלה עלייה של בני הפלשמורה בהיקף מצומצם.

כאן תמצאו חלק מסיכומי דיוני הוועדה, וסקירות נוספות המספקות תמונה כוללת של עבודתה.